

Nevoia de filosofie a omului

Încă din cele mai vechi timpuri omul a fost nevoit să își consolideze o altă latură a ființei sale. Paginile istoriei ne arată că în fiecare moment al existenței omului, nevoia de a fi liber a primat; nevoia de libertate a gândirii, de a spune liber idei personale, abstracte, au atras de la sine nevoia de filosofie.

Libertatea a existat și există pentru majoritatea oamenilor, dar doar într-un mod relativ; filosofia formează, prin intermediul unui sistem de cunoștințe, o viziune de ansamblu asupra lumii implicând o anumită înțelegere a condiției umane. Astfel se poate vorbi și despre o libertate spirituală pe care fiecare și-o limitează în funcție de cunoștințele, de voința, de dorințele sale.

În momentul de față, nevoia de filosofie este mult mai pronunțată. Problemele cotidiene ale omului, creșterea complexității situațiilor de decizie, modificarea și evoluția permanentă a științei, accentuează nevoia de a explica lumea în dinamica și integralitatea sa, de a înțelege cum e cu puțință cunoașterea, trăirea unei vieți încadrată în orizontul valorilor culturii.

Cu toate avantajele sale, filosofia nu a fost absolvită de prejudecăți numeroase, care pentru cei ce doresc să pătrundă în universul infinit al acesteia, aceste prejudecăți pot crea obstacole artificiale și totuși inutile. De obicei, cea mai răspândită prejudecată este aceea că filosofia este inutilă în contextul unei lumi a momentului, în cadrul căreia acest joc al minții și ideilor nu își are locul. Filosofia, după cum ar spune unii, nu poate fi rezolvarea problemelor palpabile, tangibile, de exemplu problema poluării, a surselor de energie, a combustibililor, a problemelor economice. Unii susțin ideea că filosofia ar trebui scoasă din viețile noastre datorită „inutilității” sale. Dar dacă se reflectă asupra acestui fapt, renunțarea la aceasta ar însemna renunțarea la conștiință, pe care omul o dobândește despre el însuși prin intermediul multiplelor legături cu lumea înconjurătoare în care trăiește și asupra căreia acționează. Prin prisma acestei concepții, omul fără filosofie ar fi asemenea unui robot, fără sentimente și gânduri proprii, fără ierarhizări valorice, fără bucuria de a căuta răspunsul și explicația a tot ce este în jur.

De asemenea, nevoia de filosofie presupune și un anumit efort intelectual, studiu amănunțit asupra a tot ce este important pentru persoana noastră și a celorlalți. Omul este dotat în mod natural cu posibilitatea de a filosofa și de a-și pune probleme, dar fără un fond apercceptiv și studiu, drumul spre filosofie ca parte integrantă a vieții noastre ar fi blocat.

Oamenii trăiesc sub semnul filosofiei pentru a se cunoaște pe sine și a-și găsi un loc în lumea aceasta, potrivit configurației lor metafizice și fizice, iar filosofia are nevoie de oameni și de ideile lor, de opiniile lor pentru a evolua o dată cu ei și cu lumea lor; cu alte cuvinte, omul are nevoie de filosofie iar filosofia de om.

